

KURENT

GUSTAV STRNIŠA

Kurent je doma v deveti deželi. Ko je bil še majhen deček, je služil v kraljevskem gradu za pastirja. Bil je živahen in vesel fantiček, da so ga vsi ljubili.

Na paši je vedno vil piščalke in na nje piskal, da je radostna pesem donela daleč na okoli.

Prigodilo se je, da je Kurenta slišala lepa kraljična, edina kraljeva hčerka. Poklicala je dečka k sebi in moral ji je zaigrati lepo pesem.

Kraljična ga je poslušala in deček ji je vedno bolj ugajal. Zdaj je moral večkrat v grad. Vedno je zasviral kako drugo pesem in vsak dan je bil kraljični bolj všeč, tako, da si ga je nazadnje zaželela za moža.

Pastir in kraljična se pa navadno poročita samo v lepih pravljicah, v resnici pa nikoli ne! Zato je deklica zaslutila, da bo tudi ona težko kdaj uslišana.

In res je kmalu zvedel stari kralj, kakšnega ženina si je izbrala, in takoj je bil slabe volje:

»Pastirja že ne maram! Naj raje poroči našega kuharja, ki je lepo debel in dostojen mož!«

Kralj pa ni hotel pokazati hčerki svoje nejevolje in jo žaliti, ker jo je imel preveč rad. Raje je skrivaj poklical kuharja in mu zaupal:

»V naši deželi je vedno manj dostojnih in modrih mož. Pomisli, kaj mi naredi moja hči! Zateleba se v pastirja in ga hoče za moža. Jaz sem si pa vedno mislil, da bi bil ti moj najboljši naslednik, lepo rejen si, pameten in dostojen človek. Pa tudi kuhati znaš in lahko boš dobro postregel vsem sosednjim vladarjem, ki ljubijo slastno jedačo. Tako si boš lahko zagotovil povsod prijateljstvo in mir ter boš srečno vladal.«

»O, Veličanstvo, če ste se za mene odločili, bom že temu bosopetniku pokazal, kaj znam!« se je napihnil kuhar in odhitel v kuhinjo, da bi se mu ne zasmodila svinjska pečenka.

In ko je dobil kuhar prvi prosti dan, se je lepo oblekel in šel obiskat svojega brata, ki je bil slaven čarovnik. Povedal mu je, kako in kaj, in ga prosil pomoči.

Čarovnik mu je takoj obljubil, da bo pastirja osramotil pred kraljično in še kralja tako ujezil, da bo Kurenta zapodil iz dežele.

Kuhar je pomirjen odšel domov, a čarovnik je odkrival v gmajno, kjer je Kurent pasel svoje ovčice.

Ko je čarovnik dospel do košate vrbe, od katere si je pastir vedno rezal veje za piščalke, je z ostrim nožem porezal vse veje in jih pometal v bližnji potok. Na najdebelejši vrbov izrastek je pa pritisnil svojo čarovniško palico in zamrmral:

»Zrasti dolga pet pedi,
da piščalko naredi
Kurent, Kurent, ta pastir,
ki je zasejal nemir!«

Naslednji hip je že zrastle nova veja, lepa in gladka kakor iz stekla. Čarovnik je po nji udaril in nadaljeval:

»Ko postala boš piščal,
glas tvoj vse bo razigral,
vsak bo plesal in norel,
ko zasliši te vesel!«

In že je odšel.

Še tisti dan je prišel Kurent pod večer po novo palico, da bi si naredil piščal. Ko je opazil, da so vse veje porezane, se je ožalostil. Toda edina veja, ki je ostala, ga je kmalu potolažila, saj je bila lepša kakor vse, kar jih je doslej odrezal.

Brž si je naredil piščalko in zapiskal.

Piščal se je oglasila, pa je dajala tako vesele glasove, da je pastir kar sam zaplesal.

Priplesal je do svojih ovčic. Ko so zaslišale glas piščalke, so začele noretiti in skakati ter se vrteti kakor obsedene.

Plesoč se je Kurent vrnil s plesočimi ovčicami nazaj v kraljevski grad.

Kralj je sedel prav tedaj pri kosilu. Ko je začel piskanje, je skočil kvišku in zaplesal s krožnikom v roki, da se mu je pocedila juha po dragoceni žametni obleki.

Tudi hčerka je zaplesala, se zasmejala in požugala pastircu.

V kraljevski kuhinji je pa plesal kuhar in vsa služinčad s posodami vred.

Kralj je same jeze prebledel in divje zarohnel.

Šele zdaj se je Kurent spomnil, da mora nehati, a bilo je prepozno.

Kralj je ukazal, da morajo Kurenta za kazen izgnati.

Tedaj ga je pa preprosta hčerka, da je dovolil, da se sme vsako leto vrniti, toda samo za en dan.

Kraljična mu je še vedno zvesta in kralj je izgubil že vsako nado, da bi poročila kuharja, ki je že postal ves betežen in star in tudi kuhati že več ne zna. Danes ali jutri se bo kralj pač odločil za Kurenta in ga vzel za svojega naslednika.

Kurent prihaja na svoji poti vsako leto za en dan tudi k nam. Tedaj je vse veselo, vse pleše, nori in vriska.

Ko pa postane ženin kraljeve hčere, ga ne bo več nazaj in tedaj ga bomo izgubili za vedno. Škoda zares, vsi ga bomo pogrešali! Mar ne?

DA STE JO POZNALI . . .

ZDRAVKO OCVIRK

*Da ste mojo mamico poznali,
bi gotovo zdaj z menoj jokali,
davno mi je že umrla,
a spomina nanjo leta niso strla.*

*Če se le domislím njenih lic miline,
dobrih nje oči topline,
mekkih rok in tihe hoje,
pa sem žalosten in mi hudo je.*

*Če pa spomnim se še na ljubezen njeno,
srce moje je nepotešeno,
po ves dan jo kličem in se jočem
in si jo nazaj imeti hočem.*